

Příloha: Stanovisko habilitační komise k návrhu na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta	Fakulta sportovních studií MU
Habilitační obor	Kinatropologie
Uchazeč	Mgr. David Zahradník, Ph.D.
Pracoviště	Katedra studií lidského pohybu Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě
Habilitační práce:	„Rizika přetržení předního zkříženého vazů při volejbalu“.

Složení komise:

Předseda	prof. MUDr. Jindřich Vomela, CSc., LL.M <i>Masarykova univerzita – Lékařská fakulta et Fakulta sportovních studií</i>
Členové	prof. MUDr. Bc. Zuzana Derflerová Brázdová, DrSc. <i>Masarykova univerzita – Lékařská fakulta</i>
	prof. RNDr. Miroslav Janura, Dr. <i>Univerzita Palackého v Olomouci – Fakulta tělesné kultury</i>
	doc. PhDr. Soňa Jandová, Ph.D. <i>Technická univerzita v Liberci – Fakulta zdravotnických studií</i>
	doc. PhDr. Viléma Novotná <i>Univerzita Karlova – Fakulta tělesné výchovy a sportu</i>

Stanovisko habilitační komise

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Mgr. David Zahradník, Ph.D., narozený v r. 1973, absolvent Pedagogické fakulty v Ostravě v roce 1995 (Mgr.) a doktorandského studia na Fakultě tělesné kultury UP v Olomouci v roce 2008 (Ph.D.) – po obhájení disertační práce „Vypracování a ověření testu hodu na cíl a vztah mezi hmotností projektilu a délkou hodu“.

Působí od roku 1997 na Katedře studií lidského pohybu (dříve Katedře tělesné výchovy) Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě jako odborný asistent se zaměřením na sportovní trénink.

Profesní orientace: Sportovní trénink; Biomechanika se zaměřením na prevenci zranění předního křížového vazy ve volejbalu.

Profesní dráhu Mgr. Davida Zahradníka, Ph.D. lze rozčlenit do několika etap, které se spolu navzájem prolínají.

Mgr. David Zahradník, Ph.D. se jako nadaný sportovec aktivně věnoval vrcholovému volejbalu od roku 1988. Popis této jistě nesmírně náročné činnosti uchazeče o venia docendi však není předmětem našeho hodnocení. Je však třeba konstatovat, že tato sportovní etapa měla významný vliv na další profesní období uchazeče, který po absolvování PF začal od roku 1997 působit jako odborný asistent, se zaměřením na sportovní trénink a volejbal na Katedře tělesné výchovy Pedagogické fakulty Ostravské univerzity.

Je tedy zřejmé, že sportovní aktivita a působení ve špičkovém sportu vedly – po ukončení dráhy aktivního vrcholového sportovce – i další profesní orientaci Mgr. Zahradníka. Zdůraznění tohoto aspektu je významné pro další profesní orientaci uchazeče, ve které zúročil poznatky sportovní činnosti jak s pedagogickým působením v rámci fakulty, tak dále od roku 1999 v rámci koncepce vědeckého vedení sportovního tréninku, který nastartoval doc. PhDr. Vojtěch Gajda, CSc. v rámci projektu spolupráce KTV PF Ostravské Univerzity a Tělovýchovné jednoty Nová Huť Ostrava. Zde došlo od počátku k propojení sportovního prostředí s pedagogickým a vědeckým zázemím akademického pracoviště.

V rámci tohoto programově dobře připraveného projektu počítal doc. Gajda již od počátku s aktivním vstupem Mgr. Zahradníka do funkce trenéra extraligového volejbalového týmu žen TJNH Ostrava (později TJ Mittal Ostrava), který uchazeč trénoval v letech 2000 až 2008. Současně působil (v letech 2002-2003) jako asistent trenéra národního volejbalového družstva žen. Po dva roky byl i šéftrenérem mládeže volejbalového klubu DHL Ostrava.

Tato činnost byla mj. i počátkem orientace Mgr. Zahradníka na některé typy sportovních poranění. Po obhájení disertační práce a udělení titulu Ph.D. (v r. 2008) se uchazeč naplno věnuje studiu mechanismů vedoucích k poranění typickému pro volejbalové hráče: poranění předního zkříženého vazy kolenního.

I v této činnosti již zúročil Mgr. Zahradník své poznatky, které získal v rámci doktorského studijního programu na Fakultě tělesné kultury Univerzity Palackého, kde řešil problematiku designu a konstrukce motorického testu pro diagnostiku přesnosti hodu pro různé věkové kategorie. Významně se proto začíná věnovat studiu mechanismů, vedoucích k traumatům kolenního kloubu již od roku 2009, kdy při Katedře tělesné výchovy Ostravské univerzity vzniká Centrum diagnostiky lidského pohybu. Tato skutečnost dále akcentovala vědeckou a výzkumnou orientaci Mgr. Zahradníka, který se zde plně zaměřil na problematiku prevence zranění při sportu – konkrétně při volejbalu. Této oblasti se systematicky věnuje a v ní publikuje do současné doby.

Není třeba zdůrazňovat, že volejbal je skutečně sportem se širokou základnou, který není pěstován pouze na vrcholové bázi, ale je i oblíbenou sportovní aktivitou všestranného typu, při které se realizují hráči prakticky každého věku.

Typické a u aktivních hráčů běžné, je zranění předního zkříženého vazů. Vzhledem k tomu, že volejbal je nekontaktní sport, byly vysledovány některé typické znaky provázející doskok hráče ve spojení s bezprostředně navazujícím pohybem. Lze říci, že zde pozorujeme některé specifické typy doskoků, které se v průběhu reálného utkání opakují jak s trénovaným stereotypem, tak s vysokou četností.

Mgr. Zahradník se systematicky zaměřil na studium vlivu vnějších rizikových faktorů, asociovaných obvykle s rizikem vzniku zranění předního zkříženého vazů, při poměrně specifických pohybech: doskoky po obranné činnosti na síti, s důrazem na validitu realizovaných studií. Specifické doskoky jsou proto navíc studovány v různých situacích, například: v situaci „úspěšného“ a „neúspěšného“ provedení bloku.

Výzkum, který Mgr. Zahradník koncipoval, byl realizován jak v podmínkách reálného utkání, tak v podmínkách laboratorních a to s využitím metody inverzní dynamiky. Cílem výzkumné činnosti v této oblasti bylo získat informace o pohybově chybných stereotypech, na základě kterých lze predikovat mechanismy vedoucí k přetížení a k následnému poranění předního křížového vazů.

K realizaci tohoto projektu bylo třeba vypracovat kineziologické studie, které by dokumentovaly chybné pohybové stereotypy a umožnily jejich změnu v rámci odborně vedeného tréninku.

Další etapou činnosti habilitanta je plán edukace trenérů. Jde tedy o cestu hledání poznatků, jejich sledování a dokumentování. Následuje přenos těchto závěrů do běžné praxe.

V závislosti na výsledcích habilitační práce byla proto formulována praktická doporučení do tréninkové praxe, která mohou snížit riziko vzniku ACL zranění ve volejbalu.

Členové habilitační komise měli možnost seznámit se – v rámci habilitačního řízení komise – s dosavadní publikační činností Mgr. Zahradníka, s předloženým habilitačním spisem, s oponentskými posudky a určení členové habilitační komise vyslechli i veřejnou habilitační přednášku uchazeče. Na základě těchto poznatků a předložených materiálů obsažených v habilitačním spisu členové komise konstatují, že Mgr. D. Zahradník, Ph.D. projevil vysokou míru vědecko-výzkumné invence, kterou též patřičně zdokumentoval.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Kinatropologie na MU.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Mgr. Zahradník působí aktivně v akademické sféře od roku 1995, kdy po absolvování Pedagogické fakulty nastoupil jako odborný asistent na Ostravskou univerzitu, kde působí dodnes. Svě profesní pregraduální vzdělání úspěšně propojil se znalostí problematiky, ve které vzdělává studenty PF v rámci předmětů Sportovní trénink.

Významně se jeho pedagogické schopnosti projevíly při vedení sportovních týmů a to v rámci týmu národního, extraligového, ale i týmu mládeže.

V rámci Pedagogické fakulty je hodnocen jako vysoce kvalitní pedagog. Členy komise a účastníky veřejné habilitační přednášky, kterou habilitant přednesl dne 29.6.2016 na Odborném semináři Ortopedické kliniky LF MU a FN Brno, pak zaujal vyváženým a odborně fundovaným verbálním projevem, doprovázeným velmi kvalitní obrazovou dokumentací. V diskusi pak bezpečně přesvědčil jak o svých odborných, tak o pedagogických schopnostech. Mimořádně cenné pak bylo celkově uměřené a kultivované vystupování habilitanta a to verbální, i nonverbální.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Kinatropologie na MU.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Mgr. David Zahradník, Ph.D. přiložil k habilitačnímu řízení habilitační spis „*PREVENCE ZRANĚNÍ PŘEDNÍHO ZKŘÍŽENÉHO VAZU VE VOLEJBALU*“. Habilitační práce byla předložena jak v tištěné, tak v elektronické podobě, přičemž obě verze práce jsou zcela identické. Práce je zpracována na 146 stranách, obsahuje 27 obrazů a 4 tabulky. Autor odkazuje čtenáře na celkem 148 citovaných prací, které jsou aktuální a fundované.

Práce je koncipována způsobem předepsaným pro předkládání habilitačních spisů. Má obvyklé řazení jednotlivých kapitol, členění práce ji činí přehlednou a čtivou. Po jazykové stránce je členové komise hodnotí jako velmi kvalitní.

Úvod do práce – první přehledová kapitola – je souhrnem poznatků k prezentované problematice, ze kterého vychází následná analýza problematiky a stanovení cílů práce. Jde o kvalitní navození přehledu problematiky.

Jádrum habilitační práce jsou de facto čtyři studie, každá s významným autorským podílem habilitanta. Všechny čtyři studie mají vytčenu i adekvátní hypotézu. V době, kdy práce byla přeložena komisi k posouzení, byly již dvě z těchto studií publikovány v kvalitních odborných časopisech, jedna se nacházela – dle předložených dokladů v procesu publikační revize a poslední byla prezentována na biomechanické konferenci mezinárodního významu.

Komise konstatuje, že v případě práce Mgr. Zahradníka jde o originální souborný materiál, orientovaný na vysoce čtené a poměrně typické poranění jak amatérských, tak špičkových hráčů volejbalu. S ohledem na skutečnost, že volejbal není tzv. kontaktním sportem, je četnost tohoto poranění v praxi až překvapivě významná. Z těchto důvodů vnímá habilitační komise předložený habilitační spis jako významný přínos v oblasti pohybové kultury a sportu.

Vlastní téma habilitační práce se jednoznačně jeví na rozhraní problematiky kineziologické – tedy zkoumáním pohybových stereotypů hráčů (a zejména hráček, protože tyto jsou při standardně natrénovaných herních pozicích při této hře více ohroženy) a dále problematiky

medicínské, která následně diagnostikuje a řeší důsledky přetížení kolenního kloubního aparátu. Proto byla jako prvá řešena otázka příslušnosti práce k oborové habilitační komisi. Členové komise se při převzetí habilitačního spisu mj. vyjadřovali (s ohledem na název práce) k oborové příslušnosti a naší způsobilosti při posuzování této práce v oboru kinatropologie – kineziologie, protože téma mohlo imponovat i jako problematika medicínská. Po prostudování práce a následném vyslechnutí habilitační přednášky autora práce, se komise jednoznačně shodla, že habilitační práce Mgr. Zahradníka je dílem řešícím moderní pohledy na děje kinatropologické – kineziologické a nezabývá se medicínskou problematikou. Stejný postoj zaujali – nezávisle na sobě – ve svých posudcích, i oponenti díla. Komise pozitivně ocenila i vnitřní sevřenost díla a jeho aktuálnost

Autor práce si vzal za hlavní cíl nejdříve graficky zaznamenat a následně popsat jednotlivé fáze pohybových dějů při volejbalovém bloku na síti, což znamenalo definovat a popsat problém, vypracovat metodiku studií, vytvořit systém průkazného záznamu pohybů, dále jejich analýzu a následné výpočetní zpracování tak, aby získaný materiál umožnil – na základě těchto faktů, predikovat zvrát konkrétní pohybové fáze v hrozící trauma, ke kterému dochází v důsledku přetížení vazivových tkání měkkého kolene nesprávným pohybem. Následně pak doporučit preventivní opatření – zejména při budování pohybových stereotypů.

Tyto problémové aspekty pohybu nebyly zatím popsány v oblastech, které se zabývají medicínskou problematikou – tedy v ortopedii, či traumatologii. Komise se proto shodla na konstatování, že je plně kompetentní posuzovat tuto oblast výzkumu zaměřeného na studium definovaného pohybu. Jednoznačné stanovisko komise je formulováno v závěru tohoto bodu.

Aby komise ověřila tento předpoklad, byl pro prezentaci habilitační přednášky zvolen Odborný seminář Ortopedické kliniky LF MU a FN Brno, tedy auditorium, ve kterém byli jak odborníci erudovaní ve studiu pohybu, tak medicínští specialisté, standardně diagnostikující a řešící důsledky úrazů pohybového aparátu, včetně tzv. sportovní traumatologie.

Záměrné určení místa konání habilitační přednášky se strany komise, se ukázalo jako velmi cenné, protože plně potvrdilo předpoklad komise, že pohybový děj z oblasti kinantropologie – kineziologie, které prezentoval uchazeč, může být spouštěčem problémů, které významně předcházejí medicínskému konání. Obdobně pak i preventivní doporučení, určené k řešení důsledků špatných pohybových stereotypů. Toto konstatování vyplynulo i z diskuse po habilitační přednášce, kdy byla zdůrazněna právě nutnost komplexního pohledu na řešenou problematiku: způsob provedení pohybu a jeho vliv na poranění vazů v kolenním kloubu. Zejména lékaři proto ocenili (pro ně prakticky nová) fakta o některých stereotypch pohybu.

Členové komise konstatují – ve shodě s oponenty, že habilitační práce Mgr. Davida Zahradníka, Ph.D. (včetně obhajoby práce) vysoce splňuje standardy kladené na habilitační spis, v rámci habilitačních řízení na Fakultě sportovních studií Masarykovy univerzity.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče *odpovídá* – *neodpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Kinetropologie na MU.

Výsledek tajného hlasování komise:

počet členů komise: 5

počet členů komise přítomných hlasování: 5

počet odevzdaných hlasů: 5

z toho kladných: 5

záporných: 0

neplatných: 0

Návrh komise

Na základě předložených dokumentů a výsledků tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče, předkládá komise Vědecké radě Fakulty sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně návrh:

**jmenovat uchazeče docentem
v oboru Kinetropologie**

na zastavení řízení

V Brně dne 30.11.2016

prof. MUDr. Jindřich Vomela, CSc., LL.M

prof. MUDr. Bc. Zuzana Derflerová Brázdová, DrSc.

prof. RNDr. Miroslav Janura, Dr.

doc. PhDr. Soňa Jandová, Ph.D.

doc. PhDr. Viléma Novotná